

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

Vedrørende udkast til

- bekendtgørelse om standardisering af tobakspakker og urtebaserede rygeprodukter

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Udkast til bekendtgørelsen har i perioden 14. september 2020 til 12. oktober 2020 været i høring. Høringen er sendt til følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Arbejdstilsynet, Arkitektskolen i Århus, Astma-Allergi Forbund, Bagger-Sørensen Gruppen, Becig, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Bilfærgernes Rederiforening, Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen for Privathospitaler og –Klinikker, British American Tobacco, Børnerådet, Center for Hjerneskade, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, Dagrofa, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Farmaceutiske Selskab, Danmarks Lungeforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC), Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Automatbranche Forening, Dansk Diagnostika og Laboratorieforening, Dansk e-Damper Forening (DANSK E-DAMPER FORENING), Dansk Erhverv, Dansk Farmaceutisk Industri, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Dansk Lungemedicinsk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Selskab for Distriktpsykiatri, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Supermarked, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Erhvervsskoler, Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Landbrugsskoler, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler - Bestyrelserne, Danske Tandplejere, Danske Universiteter, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Det Informationsvidenskabelige Akademi og Designskolen i Kolding, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Diabetesforeningen, Efterskoleforeningen, Efuma, Ergoterapeutforeningen, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fag og Arbejde (FOA), Fagligt Fællesforbund – 3F, Farmakonomforeningen, Fertin Pharma, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Døgninstitutioner for

Børn og Unge (FADD), Foreningen af Danske Lægestuderende (FADL), Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Private Uddannelsesudbydere i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Forstanderkredsen for Produktionsskoler/Produktionshøjskoler, Fredericia Maskinmesterskole, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Inspektorforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Hjerteforeningen, HK - Handel, Hotel-, Restaurant - & Turisterhvervet (HORESTA), House of Oliver Twist A/S, Industriforeningen for generiske lægemidler, Jordemoderforeningen, KFUM' s Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Komiteen for Sundhedsoplysning, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomst ansatte (KTO), Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Maskinmesterskole og Elinstallatørskole, Landboudom, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Produktionsskoleledere, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsforeningen Røgfrit Miljø, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, LO – Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Lægemiddelindustriforeningen, MARTEC (Maritime Training and Education Centre), Maskinmesternes Forening, Medicoindustrien, Megros (Foreningen af medicingrossister), Mødrehjælpen, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet (NNF), Parallelimportørforeningen af lægemidler, Pharmademark, Pharmakon, Philip Morris, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforeningen, Professionshøjskolerne, PTU's RehabiliteringsCenter, Rederiforeningen for mindre Skibe, Rederiforeningen af 1895, Rigsrevisionen, Røgfri Fremtid, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), SIMAC, Skole og Forældre, Smoke It, Smoke Solution, Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-Samrådet, Sund By Netværket, Sundhedskartellet, Sygeforsikringen " Danmark", Søfartens Ledere, Søfartsstyrelsen, Tandlægeforeningen, Tobaksindustrien, Tobaksproducenterne, Ungdomsskoleforeningen, University Colleges Denmark, VUC Bestyrelsesforening og Aarhus Maskinmesterskole.

Udkast til bekendtgørelsen har desuden været offentliggjort på www.borger.dk under Høringsportalen.

Sundheds- og Ældreministeriet modtog høringssvar uden bemærkninger fra: Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Rederier, Danmarks Vejlederforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Pharmakon, SSP-Samrådet og Rigsrevisionen.

Sundheds- og Ældreministeriet modtog høringssvar med bemærkninger fra: Brancheforeningen for e-cigaretter (BECIG), British American Tobacco, Danmarks Apotekerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Sygeplejeråd, Danske Tandplejere, De Samvirkende Købmænd, Efuma, Farmakonomforeningen, GRAKOM, Hjerteforeningen, Japan Tobacco International (JTI), Kræftens Bekæmpelse, Lungeforeningen, Lægeforeningen, Nicoventures, Philip Morris, Nærbutikkernes Landsforening, Smoke It, Tandlægeforeningen, Tobaksindustrien og Tobaksproducenterne.

Ministeriet modtog i alt 34 høringssvar (for hhv. standardisering af tobaksvarer og e-cigaretter)

Udkast til bekendtgørelse om standardisering af tobakspakker og urtebaserede rygeprodukter

2. Generelle bemærkninger

En række høringsparter støtter overordnet bekendtgørelsen. Der er tale om hørings svar fra Danmarks Apotekerforening, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd, Danske Tandplejere, Farmakonomforeningen, Hjerteforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Lungeforeningen, Lægeforeningen og Tandlægeforeningen.

Repræsentanter fra industrien er overordnet kritiske over for udkastet til bekendtgørelsen om standardisering af tobakspakker og urtebaserede rygeprodukter. Der er tale om hørings svar fra British American Tobacco, GRAKOM, Nicoventures, Philip Morris, Smoke It og Tobaksproducenterne.

GRAKOM opfordrer desuden ministeriet til at indgå i yderligere dialog med industrien for at sikre, at implementeringen foregår problemfrit.

2.1. Overgangsperiode

Danske Regioner, Hjerteforeningen, Kræftens Bekæmpelse, Danske Patienter, Lungeforeningen, Danske Tandplejere og Dansk Selskab for Folkesundhed mener, at de standardiserede pakker bør indføres hurtigst muligt med en kort overgangsperiode for at undgå, at tobaksindustrien fremstiller og sender et stort lager af de gamle pakker på markedet for bevidst at forsinke implementeringen af den standardiserede emballage. Kræftens Bekæmpelse og Danske Tandplejere støtter op om at standardiserede pakker indføres hurtigst muligt med en kort overgangsperiode på højst 3 måneder.

Dansk Industri, Japan Tobacco International, Philip Morris, Tobaksindustrien, Tobaksproducenterne, British American Tobacco og GRAKOM stiller sig kritiske over for den nuværende planlagte implementeringsproces og opfordrer til en 12-måneders implementeringsperiode til at omstille produktionen. Industrien begrundede dette med, at den forslåede regulering af andre tobaksvarer, herunder nye tobaksprodukter, vil kræve signifikante ændringer af produktionen.

Tobaksproducenterne foreslår, at såfremt ministeriet ikke imødekommer den ovenstående opfordring til at give producenterne en periode på 12 måneder til at omstille produktionen, bør ikrafttrædelsestidspunktet som absolut minimum fastsættes til 6 måneder efter udstedelsen af bekendtgørelsen. Tobaksproducenterne foreslår således, at ikrafttrædelsestidspunktet tidligst fastsættes til den 1. oktober 2021, såfremt standstill-perioden forlænges til den 31. marts 2021, som følge af en eller flere udførlige udtalelser fra Kommissionen eller medlemsstaterne.

Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at standardiserede pakker allerede er indført i mange lande, og at industrien hurtigt vil kunne omstille produktionen til også at gælde det danske marked. Philip Morris nævner, at hvis reguleringen ensrettes med Danmarks nabolande (fx Norge) vil danske tobaksproducenter være i stand til at justere deres produktionslinje hurtigere for at møde implementeringsdatoerne.

British American Tobacco påpeger, at notifikationsproceduren indebærer, at bekendtgørelsen ikke må udstedes før udløbet af en standstill-periode, hvor Kommissionen eller en af medlemsstaterne har mulighed for at afgive en såkaldt udførlig udtalelse. Ydermere påpeger British American Tobacco, at standstill perioden, der som udgangspunkt består af 3 måneder, forventes at blive forlænget med 6 måneder med

henvisningen til, at fire medlemsstater afgav en udførlig udtalelse, der vedrørte kravet om standardiseret tobaksemballage, i forbindelse med ministeriets notifikation af selve lovforslaget. Således forventer British American Tobacco, at stand still-perioden forlænges til den 31. marts 2021, hvilket betyder, at bekendtgørelsen ikke kan udstedes før 31. marts 2021 og efterlader 24 timer til en fuld produktionsomstilling. British American Tobacco, Japan Tobacco International og Tobaksproducenterne er kritiske over for omstillingsperioden for producenternes produktionsapparat, ned til 24 timer, hvilket de mener gør det praktisk umuligt for producenterne at leve op til lovgivningen.

Høringsparter fra detailledet er ligeledes kritiske over for forslaget til overgangsperioden. Nærbutikkernes Landsforening ønsker, at detailhandlen får mere tid til at indrette sig på de nye bestemmelser og foreslår, at ikrafttrædelsestidspunktet for bestemmelserne udsættes med mindst 3 måneder. De Samvirkende Købmænd anbefaler, at der politisk tages stilling til en overgangsperiode for de standardiserede pakker hurtigst muligt. De Samvirkende Købmænd mener, at hurtig implementering bør ske via regulering af, hvor mange pakker med nuværende design, der kan sendes på markedet i en given periode.

Dansk Erhverv finder det positivt, at overgangsperioden er forlænget, så detailledet i videst mulig omfang vil undgå tilbagetrækning af tobaksvarer, herunder særligt produkter med lav omsætnings hastighed.

Ministeriets kommentarer:

Bekendtgørelsen udmønter reglerne om standardisering af tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter i lov nr. 2071 af 21. december 2020 om ændring af lov om forbud mod tobaksreklame m.v., lov om tobaksvarer m.v., lov om elektroniske cigaretter m.v. og forskellige andre love (Udmøntning af national handleplan mod børn og unges rygning). De specifikke regler om standardisering er fastsat i lov om tobaksvarer, og i det følgende kaldes lovændringen for overskuelighedens skyld "ændringen af tobaksvareloven".

I det fremsatte tobakslovforslag (L 61) er foreslået, at reglerne om standardisering af tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter træder i kraft den 1. april 2021, hvorefter det ikke vil være lovligt at fremstille tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter uden standardiseret pakning til det danske marked. Samtidig foreslås en overgangsordning, hvorefter det vil være lovligt at markedsføre lagervarer fremstillet før 1. april 2021 frem til den 1. april 2022.

Ministeren har i forbindelse med behandlingen af lovforslaget stillet et ændringsforslag om at give producenterne yderligere tid til at omstille deres produktionsapparat. Med ændringsforslaget udskydes fristen for, hvornår det er lovligt at fremstille tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter uden standardiseret pakning til det danske marked, fra den 1. april 2021 til den 1. juli 2021. Det fastholdes dog, at de gamle pakker skal være afviklet i butikkerne senest den 1. april 2022. At produktet er fremstillet vil sige, at det er færdigfabrikeret og klar til distribution. Med forslaget imødekommes ønske fra industrien om at give producenterne yderligere tid til at omstille deres produktionsapparat til de nye standardiserings- og mærkningskrav. Desuden vil en ikrafttrædelsesdato den 1. juli 2021 falde sammen med det planlagte kommende mærkningskrav på cigaretterne, som følger af artikel 7 stk. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/904 om reduktion af visse plastikprodukters miljøpåvirkning (engangsplastikdirektivet), hvor der alligevel skal ske en ændring af pakkerne. Medlemsstaterne skal sikre, at det vedtagne mærke påføres produkter, der markedsføres efter den 3. juli 2021.

Bekendtgørelsen kan af formelle grunde først udstedes den 1. april 2021 på grund af stand still-perioden efter notifikation til EU, men bekendtgørelsen i dens endelige form bliver

offentliggjort hurtigst muligt m.h.p. at give aktørerne mulighed for at indrette sig på reglerne.

2.2. Erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser

Philip Morris og Japan Tobacco International beskriver generelt, at de økonomiske konsekvenser for virksomhederne vil være markante, og at disse ikke er tilstrækkeligt belyst eller ledsaget af en beregning.

Dansk industri er kritisk over for, at de samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske gevinster ved virksomhedernes brug af forretningskendetegn ikke ses reflekteret i afsnittet om forslaget's konsekvenser. De mener, at der ikke blot er tale om mindre erhvervsøkonomiske omkostninger ved omstilling, men om værditab af immaterielle aktiver¹.

Japan Tobacco International mener, at ministeriet ikke har taget højde for, at der vil være negative effekter i form af eksempelvis øget illegal handel. Japan Tobacco International mener, at kravene gør det unødigt nemt at kopiere cigaretpakker, og at det tilsvarende bliver svært for myndigheder, forhandlere og forbrugere at kende forskel på ægte og falske cigaretpakker.

Ministeriets kommentarer:

I forbindelse med udarbejdelsen af og høringen over bekendtgørelser vedr. standardisering, udstillingsforbud og mærkning af tobakssurrogater har ministeriet vurderet, at de øvrige efterlevelseseffekter for de enkelte tiltag udgør under 10 mio. kr. Der er derfor ikke gennemført egentlige beregninger, der nærmere kvantificerer de erhvervsøkonomiske konsekvenser. I tillæg hertil har Erhvervsstyrelsen foretaget en vurdering af udkastenes administrative konsekvenser for erhvervslivet. Disse vurderer styrelsen udgør under 4 mio. kr. og skal derfor ikke kvantificeres yderligere. Erhvervsstyrelsens vurdering af de administrative konsekvenser fremgår af bilag 1 og 2 i spørgsmål 2 til tobakslovforslaget (L61).

Vurderingen bygger bl.a. på, at producenterne vurderes at have erfaring med løbende at ændre emballagen til de forskellige produkter. Det bemærkes derudover, at ministeriet har besluttet at imødekomme ønsker om, at standardiseringen lægger sig op af reglerne i flere andre lande, som flere aktører allerede vil have erfaring med at producere under, jf. nedenfor.

I forhold til indvendingerne om, at indførelsen af standardiserede pakker vil være lettere at forfalske og kan føre til illegal handel, kan Danmark henvise til WHO's publikation "Plain packaging of tobacco products: evidence, design and implementation" fra 2016². Ministeriet skal i den forbindelse anføre, at tobaksvarer, der sælges i Danmark, fortsat skal være påført de lovpligtige sundhedsadvarsler, som skal være formuleret på dansk. Endvidere skal pakninger med cigaretter og røgtobak, som er beregnet til forbrug i Danmark, forsynes med stempelmærker. Stempelmærker bruges som led i beskatningen af

¹ Dansk Industri henviser i høringssvaret bl.a. til sine tidligere høringssvar afgivet ifm. fremsættelse af lovforslaget.

² I publikationen fremgår, at "there is no rational basis upon which to argue that plain packaging will increase illicit trade. In this respect, tobacco companies have suggested that it will be easier for counterfeiters to engage in trademark counterfeiting of plain packaged tobacco products. This assertion fails to recognize that counterfeiters are already capable of copying fully branded packs and that governments may choose to permit the presence of anti-counterfeit devices on packaging"

cigaretter og røgtobak og har til formål at sikre, at punktafgiften er betalt på de varer, som sælges i Danmark. Endvidere skal tobaksvarer fortsat være påført sikkerhedsstempelmærker i overensstemmelse med kravene fastsat i lov om tobaksvarer mv. Som bekendt er der i EU indført et sporingsystem for tobaksvarer, track and trace, som giver information om produktion, indførsel og salg af den enkelte pakke cigaretter.

2.3. Varemærkerettigheder

Dansk Industri anfører, at standardiserede pakker indebærer, at virksomheder fratages retten til at anvende deres forretningskendetegn på de varer, de producerer og forhandler. De mener, at det må betragtes som et generelt indgreb, der tilsidesætter virksomhedernes ret til at gøre brug af deres immaterielle ejendomsrettigheder i tilknytning til deres produkter³.

Ministeriets kommentarer:

Med indførelsen af standardiserede pakker vil det fortsat være tilladt at gengive blandt andet virksomhedens navn på produkterne, men på en standardiseret måde. Ministeriet kan henvise til svaret på SUU alm. del spm. 145 (2018-19) af 4. januar 2019, hvoraf følgende fremgår: "På baggrund af udtalelser fra panelet nedsat af World Trade Organization (WTO), er det Sundhedsstyrelsens vurdering, at der kan skelnes mellem producenternes ret til at have "egen-designede" logoer, varemærker mv. på tobakspakkerne, der er forbudt ved standardiserede tobakspakker, og deres ret til at have deres navn på tobakspakkerne, der er tilladt ved standardiserede tobakspakker. På baggrund af udtalelserne fra WTO-panelet er det Sundhedsstyrelsens vurdering, at sidstnævnte ikke kan karakteriseres som et varemærkeforbud. Sundhedsstyrelsen er udelukkende bekendt med sager, hvor det er afgjort, at implementeringen af lovgivningen om standardiserede tobakspakker ikke er i strid med producenternes rettigheder"

3. Specifikke bemærkninger

3.1. Standardisering af alle tobaksprodukter er ikke omfattet

Kræftens Bekæmpelse, Danske Regioner, Tandlægeforeningen, Danmarks Apotekerforening, Lægeforeningen, Hjerteforeningen, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Sygeplejeråd anfører, at det er afgørende, at alle tobaksprodukter standardiseres.

Kræftens Bekæmpelse og Lægeforeningen anfører, at det er særdeles vigtigt, at piber, pibetobak, cigarer, nikotinprodukter omfattes af lovgivningen. Dansk Sygeplejeråd opfordrer til, at cigarer, pibetobak og piber bliver omfattet af bekendtgørelsen. Ifølge Dansk Selskab for Folkesundhed bør cigarer kun sælges i enkeltpakninger i specialforretninger.

Phillip Morris anbefaler, at kravene begrænses til kun at inkludere cigaretter og andre tobaksprodukter til rygning.

Ministeriets kommentarer:

Bekendtgørelsen udmønter bemyndigelsen i ændringen af tobaksvarerloven, som implementerer den brede politiske aftale om en handleplan mod børn og unges rygning, som blev indgået den 18. december 2019 mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet. Aftalen indeholder en bred vifte af initiativer, herunder forslag om at

³ Dansk Industri henviser i høringssvaret bl.a. til sine tidligere høringssvar afgivet ifm. fremsættelse af lovforslaget.

indføre standardiserede pakker for alle tobaksvarer og e-cigaretter mv., undtagen cigarer, pibetobak og piber.

3.1.1. Cigarillos

Flere høringsparter fremhæver en særlig problematik ift. cigarillos, der kan ligne cigaretter. Kræftens Bekæmpelse, Danske Regioner, Tandlægeforeningen, Danmarks Apotekerforening, Lægeforeningen, Hjerteforeningen og Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at cigarillos bør omfattes af standardisering, som nu fås med smag af fx. vanilje eller mentol, der kan appellere til børn og unge.

Hjerteforeningen anfører, at inklusion af al tobak, og særligt cigarillos, i bekendtgørelsen vil forebygge, at man pludseligt ser en gruppe af unge udvikle en nikotinafhængighed gennem disse produkter.

Kræftens Bekæmpelse, Tandlægeforeningen og Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at cigarillos bør inkluderes i loven om standardiserede pakker i tråd med WHO's anbefalinger, der også omfatter standardisering af cigarer⁴.

Dansk Selskab for Folkesundhed refererer til sit tidligere fremsendte høringssvar, hvor der henvises til, at der i andre lande fremgår eksempler på, hvordan tobaksindustrien har udnyttet, at cigarer og cigarillos er undtaget fra lovgivningen. Dansk Selskab for Folkesundhed oplyser yderligere, at der i USA er flere børn og unge der ryger cigarillos/små cigarer end almindelige cigaretter, der er identiske med almindelige cigaretter, men adskiller sig ved at have mørkere papir omkring. Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at lovgivningen på denne måde omgås, og at disse små cigarer/cigarillos både kan markedsføres med færre restriktioner og indeholde smagsstoffer som jordbær og tyggegummi samt sælges billigt i farvestrålende pakninger med få stykker, hvilket appellerer stærkt til børn og unge.

Dansk Selskab for Folkesundhed anbefaler, at såfremt man ønsker at lave undtagelser for cigarer/cigarillos bør det i lovtæksten meget tydeligt defineres, at disse produkter og deres pakninger ikke må ændres fra nuværende form og størrelse, at der ikke må tilsættes smagsstoffer eller andre kendetegn der kan appellere til børn og unge samt, at de kun må sælges i specialforretninger.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet kan oplyse, at cigarillos ikke er omfattet af standardiseringskravet i ændringen af tobaksvarerloven og derfor heller ikke i bekendtgørelsen.

3.1.2. Standardisering af opvarmet tobak – også den elektroniske del

Kræftens Bekæmpelse, Danmarks Apotekerforening, Lungeforeningen, Dansk Selskab for Folkesundhed, Lægeforeningen og Hjerteforeningen anbefaler, at indpakningen af opvarmet tobak inkl. den elektroniske del også omfattes af standardiseringskravet for at hindre, at den elektroniske del kan anvendes til reklame over for børn og unge.

Lægeforeningen, Hjerteforeningen, Dansk Selskab for Folkesundhed anbefaler, at tobakspindene omfattes af standardiseringskravet.

⁴ Der kan refereres til WHO. 2018 "Tobacco plain packaging: global status update". Lokaliseret på: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-NMH-PND-NAC-18.9>

Lungeforeningen anbefaler, at reklameforbuddet dækker over alle relaterede dele til produktet, herunder opladere.

Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at opvarmet tobak er et tobaksprodukt og bør være en selvstændig kategori inden for standardiserede tobaksvarer. Lægeforeningen og Lungeforeningen mener det er uklart, hvorvidt opvarmet tobak er omfattet af kravet om standardisering, da det ikke er nævnt som selvstændig kategori i bekendtgørelsen.

Ministeriets kommentarer:

Bekendtgørelsen udmønter bemyndigelsen i ændringen af tobaksvareloven, som implementerer den brede politiske aftale om en handleplan mod børn og unges rygning, som blev indgået den 18. december 2019 mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet. Aftalen indeholder en bred vifte af initiativer, herunder forslag om at indføre standardiserede pakker for alle tobaksvarer og e-cigaretter mv., undtagen cigarer, pibetobak og piber. Ministeriet skal bemærke, at alle former for tobaksvarer er omfattet af loven, uanset på hvilken måde de indtages, herunder opvarmet tobak. Således sikres klarhed over, at også nye produkter, der kommer på markedet er omfattet af bestemmelsen uanset om de indtages på andre og nye måder, fx. ved indånding af dampe fra opvarmet tobak.

I forhold til produkternes reklameeffekt skal ministeriet bemærke, at tilhører til tobaksvarer er omfattet af det kommende udstillingsforbud.

3.1.3. Standardisering af selve produktet

Danske Regioner, Kræftens Bekæmpelse, Tandlægeforeningen og Danmarks Apotekerforening, Lægeforeningen, Lungeforeningen, Hjerteforeningen og Dansk Selskab for Folkesundhed anbefaler, at selve cigaretterne omfattes af standardiseringskravet og dermed ikke indeholder farver, grafik og logoer, der gør dem brandspecifikke og risikerer, at markedsføringen flyttes fra pakken til selve cigaretterne.

Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at tobaksvarerne ikke bør have særlige karakteristiske kendetegn som tykkelse, mærker, bånd, dufte, kapsler i filter, klikfunktion eller lignende. Dansk Selskab for Folkesundhed oplyser, at dette i stor udstrækning finder sted i andre lande og vil være et oplagt sted for tobaksindustrien at omgå lovgivningen. I lande som f.eks. Norge, Irland, Frankrig, Storbritannien, Slovenien, Ungarn, Australien og New Zealand omfatter "standardiserede pakker" også selve tobaksprodukterne i tråd med WHO's anbefalinger⁵, oplyser Kræftens Bekæmpelse.

Ministeriets kommentarer:

Bekendtgørelsen udmønter bemyndigelsen i ændringen af tobaksvareloven, som implementerer den brede politiske aftale om en handleplan mod børn og unges rygning, som blev indgået den 18. december 2019 mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet. Aftalen indeholder en bred vifte af initiativer, herunder forslag om at indføre standardiserede pakker for alle tobaksvarer og e-cigaretter mv., undtagen cigarer, pibetobak og piber.

⁵ Der kan refereres til WHO. 2018 "Tobacco plain packaging: global status update". Lokaliseret på: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-NMH-PND-NAC-18.9>

Det følger af ændringen af tobaksvareloven, at enhver enkeltpakning og eventuel ydre emballage skal have en standardiseret udformning. De foreslåede regler om standardisering omfatter i overensstemmelse med formuleringen af den politiske aftale ikke selve cigaretten.

3.2. Specifikke krav til standardisering (f.eks. farve, skrift mv.)

3.2.1 Standardisering af emballagens indre og ydre

Danske Regioner, Tandlægeforeningen, Lægeforeningen, Lungeforeningen, Hjerteforeningen, Kræftens Bekæmpelse, og Dansk Selskab for Folkesundhed anbefaler, at der laves bestemmelser, som forhindrer at pakkerne indeholder reklame-elementer f.eks. indstik af reklamekort.

Kræftens Bekæmpelse anfører, at det bør sikres, at kun de elementer, der nævnes i lovgivningen er tilladt, og at pakkerne reguleres med hensyn til både åbningsmekanisme, form, størrelse og materiale. Kræftens Bekæmpelse anfører, at det vil sikre, at reklameeffekten reelt fjernes, så pakkerne ikke længere virker tiltrækkende på børn og unge. Dette har man gjort i bl.a. Norge, Irland, Storbritannien, Australien, New Zealand og Canada, oplyser Kræftens Bekæmpelse. Dansk Selskab for Folkesundhed anfører, at det er vigtigt, at foret ikke på nogen måde må være kendetegnende for produktet, fx ved at være rillet eller i et andet materiale. Lungeforeningen, Dansk Selskab for Folkesundhed og Hjerteforeningen anfører, at det bør forebygges, at pakkerne lever op til de tilladte designs, uden at skille sig ud, fx ved at ændre pakkens fremtræden gennem duft, lyseffekter, ændret facon, tilføjelse af features som lyd ved åbning eller klistermærker, som først bliver synlige efter købet.

Dansk Selskab for Folkesundhed anbefaler, at det tilføjes i lovgivningen, at salg af produkter, der underminerer lovgivningen, f.eks. salg af små 'kort' med smag, der tilføjer smag til cigaretten eller æsker der dækker pakkernes helbredadvarsler forbydes.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet skal bemærke, at standardisering af emballagen for tobaksvarer både omfatter pakkens ydre og indre. Standardisering af pakkens indre vil forhindre, at pakkerne indeholder reklame-elementer, herunder fx. indstik af reklamekort. Ministeriet har valgt at præcisere, at indlæg, der ikke har nogen funktion for produktet, ikke må placeres i pakken.

Ministeriet skal bemærke, at med ændringen af tobaksvarelov, bliver smagspakkerne ulovlige fra d. 1. april 2021. Heraf fremgår det, at udstyr, der benyttes i forbindelse med tobaksvarer og urtebaserede rygeprodukter, og som gør det muligt at ændre de pågældende tobaksvarers og urtebaserede rygeprodukters duft, smag eller deres røgudviklingsintensitet, ikke må markedsføres i Danmark. Smagsstoffer til cigaretpakkerne er netop udstyr, der benyttes i forbindelse med cigaretterne, hvorfor de fra d. 1. april 2021 ikke må markedsføres i Danmark

3.2.2. Mærkning mv. på enkeltpakninger og ydre emballage

Tobaksproducenterne og British American Tobacco anfører, at der bør tilføjes en definition af ydre emballage.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har tilføjet en definition af ydre emballage i bekendtgørelsen.

3.2.2.1. Krav til farver

Tobaksproducenterne, Philip Morris, Tobaksindustrien og British American Tobacco anbefaler, at farvekravene ændres til, at ydre overflader skal være i farven Pantone 448 C, mens den tilladte tekst skal være i farven Pantone Cool Gray 2 C. Tobaksproducenterne, Philip Morris, Tobaksindustrien og British American Tobacco henviser til, at Norge, Frankrig, Storbritannien, Irland, Belgien, Australien og Canada, som har indført standardiseret emballage har anvendt farven Pantone 448 C til ydre emballage, mens Pantone Cool Gray 2 C er farven på den tilladte tekst på emballagen.

Dansk Industri, Philip Morris og GRAKOM mener, at ministeriet bør sikre, at de tekniske aspekter i bekendtgørelserne ensrettes med reguleringen i de andre EU-lande, som har valgt tilsvarende tilgange, fx at have ensarterede farvekoder med henblik på at undgå at fordyre processen unødigt.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har besluttet at imødekomme en række høringsparter og ændret bestemmelserne for krav til farver, således at de følger reglerne i flere andre lande. Dette er sket ud fra en samlet vurdering, hvor der er lagt afgørende vægt på at fremme en effektiv implementering af standardiseringen. Bestemmelserne om krav til farver ændres således, at ydersiden på tobaksemballagens skal være i farven mat Pantone 448 C, samtidigt skal indersiden på tobaksemballagen være i enten farven mat Pantone 448 C eller farven hvid. Derudover har ministeriet besluttet at imødekomme en række høringsparter og ændret kravet til farven på den tilladte tekst på tobaksemballagen således, at teksten skal være i farven mat Pantone Cool Gray 2 C.

3.2.2.2. Krav til skriftstørrelse

Tobaksproducenterne, Nærbutikkernes Landsforening, Philip Morris og British American Tobacco og Nicoventures finder det problematisk, at skriftstørrelsen udelukkende må være op til punkt 10 og anmoder om, at det overordnede "mærkenavn" og "variantnavn" minimum må skrives med op til skriftstørrelse 14.

Tobaksindustrien anbefaler, punkt 14 som maksimum for mærkenavn, og punkt 10 som maksimum for variantnavn i overensstemmelse med Norge.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet skal bemærke, at der med ændringen af tobaksvareloven indføres standardiserede pakker for alle tobaksvarer, urtebaserede rygeprodukter undtaget cigarer, pibetobak og piber, så pakkerne får et ensartet udtryk. Standardiseringen indebærer blandt andet, at varemærke- og produktnavn skal fremgå på en standardiseret måde, der begrænser pakkernes reklameeffekt. For at sikre et mere ensartet udtryk af tobaksprodukterne fastholdes bestemmelsen i bekendtgørelsen om, at både varemærke- og produktnavn maksimalt må have en skriftstørrelse op til 10 punkt.

3.2.2.3. Krav til "varemærke-" og "produktnavn" samt antal bogstaver

Tobaksproducenterne, British American Tobacco og Tobaksindustrien er kritiske overfor, at enkeltpakninger og ydre emballage kun må mærkes to steder med mærkenavn og variantnavn med henvisning til forbrugernes sikkerhed for, at de får de ønskede og rigtige produkter, når de handler, og at det sikres, at det fremgår tydeligt på produkternes pakninger, hvad disse indeholder. Philip Morris anbefaler, at det tillades, at et læseligt mærkat med produktmærkenavn og variantnavn påsættes pakkens top. Tobaksindustrien anmoder om, at bestemmelsen ændres til, at produktionsteknisk mærkning (emballage batchnumre, produktionstekniske styremærker mv.) fortsat er tilladt.

Tobaksproducenterne og Nicoventures er kritiske overfor, at mærkenavnet begrænses til 14 bogstaver og tal i alt.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet vil indledningsvist bemærke, at betegnelserne i bekendtgørelsen er ændret fra hhv. "mærkenavn" til "varemærke" og fra "variantnavn" til "produkt navn". Dette med henblik på at sikre overensstemmelse med øvrige love og bekendtgørelser.

Ministeriet fastholder, at varemærke- og produkt navn ikke må fremgå mere end to steder. Formålet med bestemmelsen er at fjerne muligheden for at fremme produktet ved at skabe blikfang, samt at øge synligheden og effekten af sundhedsadvarslen og gøre pakkerne mindre attraktive.

Ministeriet har besluttet at imødekomme en række høringsparter og fjernet kravet om, at der maks. må være 14 tegn i varemærkenavnet. I det der fortsat vil være et krav på maks. skriftstørrelse på varemærkenavnet, og et krav om, at varemærkenavnet maks. må stå på/fylde en linje på pakken, er der fortsat sat rammer for producenternes muligheder ift. branding via varemærkenavnet.

Ministeriet har indføjet en bestemmelse, der åbner for produktionsteknisk mærkning.

3.2.2.4. Mærkningskrav

Tobaksproducenterne og British American Tobacco anfører, at bekendtgørelsen ikke giver nogen vejledning til, hvordan tobaksproducenterne samtidig med at overholde kravene i denne bekendtgørelse også kan overholde de øvrige mærkningskrav, som producenterne er underlagt. Tobaksproducenterne og British American Tobacco anfører, at der bør tilføjes en eller flere bestemmelser, der præciserer, hvordan øvrige mærkningskrav, som producenterne er underlagt, kan overholdes inden for rammerne af bekendtgørelsen. Tobaksproducenterne og British American Tobacco anfører eksempelvis, at det er uklart, hvordan producenterne kan og skal overholde kravene om et entydigt identifikationsmærke og et sikkerhedsstempelmærke, der følger af EU's sporbarhedssystem (Track and Trace), som er implementeret i tobaksvarelovens § 22a og § 22b. Derudover mener Tobaksproducenterne og British American Tobacco, at det heller ikke er klart, hvordan producenterne vil kunne overholde de mærkningskrav, der følger af art. 7 i direktiv (2019/904/EU) om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning, som skal være implementeret i national ret senest 3. juli 2021.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har tilføjet en bestemmelse i bekendtgørelsen, der præciserer, at overflader mv. på enkeltpakninger og ydre emballage udelukkende må påføres elementer, der er fastsat ved lov.

Det følger, at for tobaksvarer fremstillet uden for EU gælder kravene for entydige identitetsmærker kun for produkter, der er bestemt for eller markedsføres i Danmark, jf. lovens § 22 a, stk. 2, samt at entydige identitetsmærker skal være påtrykt eller anbragt på en sådan måde, at de ikke kan fjernes eller slettes, og de må ikke være skjult eller brudt, jf. lovens § 22 a, stk. 3. Endeligt skal den, der markedsfører tobaksvarer her i landet sikre, at hver enkeltpakning med tobaksvarer er påført et sikkerhedsstempelmærke efter § 22 b, stk. 1, i lov om tobaksvarer mv. Skatteministeren har efter lovens § 22 b, stk. 2, fastsat nærmere regler om de tekniske standarder for sikkerhedsstempelmærker på tobaksvarer i bekendtgørelse nr. 1012 af 1. oktober 2019 om sikkerhedsstempelmærkninger på tobaksvarer.

For så vidt angår planlagte kommende mærkningskrav på cigaretpakkerne, som følger af artikel 7 stk. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/904 om reduktion af visse plastikprodukters miljøpåvirkning (engangsplastikdirektivet) skal medlemsstaterne sikre, at det vedtagne mærke påføres produkter, der markedsføres efter den 3. juli 2021.